

Den recyklace baterií: Baterie jako nenápadný zabiják i zdroj cenných surovin

29.9.2023 - Petr Lesenský | Dýcháme

Přemýšleli jste někdy o tom, kam mizí všechny vysloužilé tužkové baterie? Pokud bychom seřadili všechny jednorázové baterie, které jen Američané za rok vyhodí, obkroužily by Zemi šestkrát. A to nemluvíme o akumulátorech, které se nacházejí v mobilních telefonech, tabletech, noteboocích a dalších přístrojích. Jediným správným řešením je tak šetrná a ekologická recyklace všech použitých baterií a akumulátorů. Proto si 9. září připomínáme Evropský den recyklace baterií.

Baterie jako nenápadný zabiják

Baterie jsou chápány jako malé a užitečné zdroje energie, které uvádějí do chodu naše přístroje. Ale pokud je správně nezlikvidujeme, mohou škodit životnímu prostředí i člověku. Obsahují totiž směs škodlivin, jako jsou kyseliny, alkalické látky či těžké kovy a elektrolyty, které mohou představovat vážné riziko, pokud se dostanou na skládky. *„Baterie jsou takový vlk v rouše beránčím. Přestože jsou nezbytným a užitečným pomocníkem, představují riziko pro naše zdraví. Obsahují totiž chemikálie a těžké kovy, jako jsou olovo, rtuť a kadmium. Při nesprávné likvidaci mohou tyto chemikálie uniknout a kontaminovat půdu a vodní zdroje a mohou tak mít neblahé účinky na lidské zdraví,“* vysvětluje **Radim Tlapák**, ředitel obchodu BatteryShop.cz, který nabízí široký sortiment akumulátorů do mobilních telefonů, notebooků a dalších zařízení.

Zmíněné kadmium je například mimo jiné klasifikováno jako karcinogen a působí jako kumulativní jed, jenž se hromadí primárně v játrech a ledvinách, které poškozuje. Projevem chronické otravy kadmiem je též nebezpečná osteoporóza a pojí se s ní zvýšené riziko srdečních a cévních onemocnění. Obdobně nebezpečné je olovo, které se ukládá v kostech a krvi, způsobuje anémii, poškození ledvin či poruchy centrálního nervového systému. Obzvláště nebezpečná je dlouhodobá expozice olovu pro ty nejmenší – u dětí se vlivem jeho hromadění v krvi mohou objevit poruchy duševního vývoje. UNICEF ostatně již v roce 2022 v jednom ze svých reportů varoval, že až 800 milionů dětí po celém světě má v krvi zvýšenou hladinu olova, přičemž mezi hlavními viníky figuruje nevhodné nakládání s olověnými bateriemi.

Ekologické i ekonomické řešení

Recyklace baterií není jen otázkou ekologie, ale má i ekonomické hledisko. Materiály získané ze starých baterií lze totiž použít při výrobě nových. Tím se snižuje spotřeba surovin a šetří se přírodní zdroje, a tedy i celková uhlíková stopa spojená s výrobou baterií. Pro průmyslová odvětví, která jsou na bateriích silně závislá, to znamená nejen ekologičtější provozní proces, ale i úsporu nákladů. Právě recyklace baterií a akumulátorů je perfektní ukázkou efektivní cirkulární ekonomiky. Protože pokud není baterie odevzdána k recyklaci, zbytečně ztrácíme cenné materiály, jako je lithium, kobalt a nikl, což znamená vyhazování peněz.

Mimořádné pozornosti se tudíž v současné době těší oblast recyklace lithiových baterií. Poptávka po lithiu ve světě aktuálně převyšuje nabídku a zájem o lithium, především pro výrobu baterií do elektromobilů dle předpovědí dále poroste. Výtěžnost tohoto kovu z použitých akumulátorů je přitom několikanásobně vyšší než z nerostné suroviny.

Recyklace jako jediná správná cesta

Zajímá vás, jak se podílet na šetrné likvidaci baterií? Začněte tím, že zjistíte, kde se ve vašem okolí nacházejí místa zpětného odběru baterií, protože ty rozhodně nepatří do běžného koše s komunálním odpadem. Kontejnery, které jsou určeny přímo k odevzdání vysloužilých baterií a akumulátorů, najdete na běžně dostupných místech, jako jsou úřady, školy či obchody. *„Češi mají opravdu pestré možnosti, kam vyřazené baterie a akumulátory odevzdat. Nicméně je zapotřebí zvýšit míru informovanosti a motivace každého z nás, abychom si práci neulehčovali a baterie nevyhazovali do běžného odpadu. Opravdu pomůže odpovědný přístup každého,”* zdůrazňuje **Tomáš Pešek**, jednatel společnosti REMA Battery, která je jedním ze dvou kolektivních systémů pro přenosné baterie a akumulátory působících v České republice. Na webu www.remabattery.cz je dostupná mapa sběrných míst baterií, kde si každý občan může pohodlně najít nejbližší místo, kam vysloužilé baterie či akumulátory předat. Češi během loňského roku odevzdali do REMA Battery přes 600 tun vysloužilých baterií a akumulátorů. Pro zajímavost: energie z tohoto množství by pokryla měsíční spotřebu až 1 000 českých domácností.

Den recyklace baterií není jen dnem osvěty, ale i výzvou k akci. Každý z nás, od běžných spotřebitelů až po velké korporace, může sehrát svou roli. Recyklací baterií nejen šetříme přírodní zdroje, ale také chráníme naši planetu a své zdraví před nebezpečným odpadem. Je nejvyšší čas, abychom recyklaci baterií vzali vážně a učinili z ní součást našeho udržitelného života. Až se příště budete chystat vyhodit vybitou baterii do popelnice, zamyslete se znovu a připomeňte si následujících **5 faktů k recyklaci baterií**.

<https://www.dychame.cz/den-recyklace-baterii-baterie-jako-nenapadny-zabijak-i-zdroj-cennych-surovin>